

Forebygging av infeksjoner i sykehjem

Helse Fonna 06. juni 2018

Kjellaug Enoksen, spesialist i samfunnsmedisin, indremedisin, infeksjonssykdommer.

Lege i sykehjem og leder av Norsk forening for alders- og sykehjemsmedisin

Tiltak

- Miljørettede
  - Innad i institusjonen
  - Ut mot samfunnet
- Pasientrettede
  - Primærforebyggende
  - Sekundærforebyggende

Miljørettede tiltak

Miljørettede tiltak er svært virkningsfulle i å hindre spredning av smitte i institusjoner og i samfunnet som helhet.

Helseinstitusjoner skal ha et infeksjonskontrollprogram og system for infeksjonsovervåkning.

Miljørettede tiltak, forts.

Basale smittevernrutiner

- Forutsettes kjent av alle ansatte
  - **og at de etterleves.**

VIKTIG

God håndhygiene!

hos - personalet

- pasienter

- besøkende

Basale smittevernrutiner

<https://www.fhi.no/globalassets/migrering/dokumenter/pdf/basale-smittevernrutiner-i-helsetjenesten-pdf.pdf>

Basale smittevernrutiner, forts.

Gjennomføring av basale rutiner overfor alle pasienter vil redusere risikoen for smitte fra

både kjente

og ukjente smittekilder

og er en forutsetning for et effektivt smittevern i helsetjenesten!

Miljørettede tiltak, forts.

Andre tiltak

- Enerom til pasientene
- Sikre god ernæring
- Legge til rette for fysisk aktivitet

Vaksinasjon

- Influensavaksine, årlig til pasienter og ansatte
- Pneumokokkvaksine til alle >65 år og deretter hvert 10. år.

Pasientrettede tiltak - luftveiene

Primærforebyggende

- matinntak, hindre aspirasjon
- munn- og tannhygiene
- mobilisering ut av sengen, sitte opp i stol

Sekundærforebyggende

- lungefysioterapi
- bruk av PEEP-fløyte daglig
- bruk av munnskyllevann

Pasientrettede tiltak - urinveier

Primærforebyggende

Toalettvaner

- Faste dotider
- Sitte lenge nok

Toaletthygiene

- Bleieskift
- Stell

Tarmkontroll

- Inkontinens
- Forstoppelse
- Diaré

Inntak av drikke

Pasientrettede tiltak - urinveier

Sekundærforebyggende

Blæretømming ved retensjon og residiverende UVI

- anbefaling RIK

Kvinner med residiverende UVI

- lokalt østrogen

Metenamin (Hiprex)

Kan ha infeksjonsforebyggende effekt.

Må revurderes etter 6 mndr evt. prøveseponer

OBS urin ph 5,6 eller lavere

Ikke virksomt når urinkateter ligger inne

Pasientrettede tiltak - hud

Primærforebyggende

- unngå sår - trykk og skade
- bruk av trykkavlastende madrasser til pasienter som har risiko for trykksår
- lage prosedyre for stell av kroniske sår
- behandle hudsykdommer som gir sår
- eventuelt karkirurgiske inngrep ved sår

Sekundærforebyggende

Samme som primærforebyggende

Pasientrettede tiltak - GIT

- Colitt med *clostridium difficile*
  - Restriktiv antibiotikabruk!
  - Tilskudd av melkesyrebakterier under kur med antibiotika
f.eks. Biola til måltider???

Oppsummering

GOD HÅNDHYGIENE!!!!

- Basale smittevernrutiner

Må være kjent av alle ansatte

- og etterleves!